

BASLÄKEMEDEL 2023

För barn och de mest sköra äldre finns särskilda häften

Listan omfattar rekommendationer till preparatval för rutinsjukvården, utgivna av Dalarnas Läkemedelskommitté. Bakgrundsinformation tillsammans med ytterligare diagnoser och preparatval finns beskrivet i häftet Terapirekommendationer 2022-2023, som nås via jordgloben i TakeCare och även finns att beställa i tryckt format.

Preparaten är i huvudsak listade i bokstavsordning under respektive rubrik. Preparat som angivits med "1" är att betrakta som förstahandsmedel. Övriga rekommenderade preparat är andrahandsval eller medel vid särskild indikation (se Terapirekommendationer).

= preparatet bör undvikas till äldre

= generiskt utbyte på apotek

LÄKEMEDELSKOMMITTÉNS MÅL 2023

- **Strama:** Andel män ≥ 15 år som behandlats med kinoloner för akut cystit ska understiga 20%
- **Miljö:** Ingen förskrivning eller egenvårdsrekommendation av diklofenak tabletter eller gel
- **Patientsäkerhet:**
 - Minska förskrivning av zopiklon och zolpidem
 - Öka andelen små (≤ 30 st) förpackningar av totalt antal uthämtade förpackningar opioider (ATC N02A)
- **Äldre:** Minska förskrivning av neuroleptika (ATC N05A utom litium) till patienter >75 år

BLOD

B12- OCH FOLSYREBRIST

1	Cyanokobalamin	↔	Vitamin B12
1	Folsyra	↔	

JÄRNBRIST

1	Duroferon	<i>järn(II)sulfat</i>	Ej förmån
	Ferinject	<i>järn(III)karboximaltos</i>	Rekvisition
	Monofer	<i>järn(III)derisomaltos</i>	Rekvisition

KOAGULATION

1	Eliquis	<i>apixaban</i>	
1	Tranexamsyra	↔	
	Waran	<i>warfarin</i>	När DOAK olämpligt
	Fragmin	<i>dalteparin</i>	
	Trombocythämmare	Se ischemisk hjärtsjd,stroke och TIA	

DEMENS SJUKDOMAR

MILD ALZHEIMERS SJUKDOM/BLANDEMENS

1	Donepezil	↔	
---	-----------	---	--

MÅTTLIG/SVÅR ALZHEIMERS SJUKDOM/BLANDEMENS

1	Memantin	↔	
---	----------	---	--

ENDOKRINA SJUKDOMAR

PRIMÄR HYPOTYREOS

1	Levaxin	<i>levotyroxin</i>	
---	---------	--------------------	--

TYP 1 DIABETES

1	Insulin Lispro Sanofi	<i>insulin, lispro</i>	Snabbverkande
1	Abasaglar, Toujeo	<i>insulin, glargin</i>	Långverkande

TYP 2 DIABETES

1 Metformin	↔	
Forxiga	<i>dapagliflozin</i>	SGLT2-hämmare
Jardiance	<i>empagliflozin</i>	SGLT2-hämmare
Ozempic	<i>semaglutid</i>	GLP1-analog
Victoza	<i>liraglutid</i>	GLP1-analog
Sitagliptin	↔	DPP-4-hämmare
Insulin Lispro Sanofi	<i>insulin, lispro</i>	Snabbverkande
Insuman Basal	<i>insulin, humant</i>	Medellångverkande
Abasaglar, Toujeo	<i>insulin, glargin</i>	Långverkande

HJÄRT-/ KÄRLSJUKDOMAR

LIPIDRUBBNING

1 Atorvastatin	↔	
1 Rosuvastatin	↔	
Ezetimib	↔	

HYPERTONI

1 Enalapril	↔	ACE-hämmare
1 Ramipril	↔	ACE-hämmare
1 Kandesartan	↔	ARB
1 Losartan	↔	ARB
1 Amlodipin	↔	Ca-antagonist
1 Bisoprolol	↔	Betablockerare
1 Metoprolol	↔	Betablockerare
1 Hydroklortiazid	↔	Diuretikum

ISCHEMISK HJÄRTSJUKDOM, STABILA BESVÄR

1 Acetylsalicylsyra	↔	Trombocythämmare
1 Amlodipin	↔	Ca-antagonist
1 Bisoprolol	↔	Betablockerare
1 Metoprolol	↔	Betablockerare
1 Isosorbidmononitrat	↔	Depottablett
1 Glyceryltrinitrat	↔	Sublingualspray

HJÄRTSVIKT M. NEDSATT VÄ-KAMMARFUNKTION (HFrEF)

1	Enalapril	↔	ACE-hämmare
1	Ramipril	↔	ACE-hämmare
1	Bisoprolol	↔	Betablockerare
1	Metoprolol	↔	Betablockerare
1	Forxiga	<i>dapagliflozin</i>	SGLT2-hämmare
1	Jardiance	<i>empagliflozin</i>	SGLT2-hämmare
1	Eplerenon	↔	MRA
1	Spiroonolaktin	↔	MRA
	Furosemid	↔	Vid vätskeret.

FÖRMAKSFLIMMER-/FLADDER

1	Eliquis	<i>apixaban</i>	
1	Bisoprolol	↔	Betablockerare
1	Metoprolol	↔	Betablockerare
	Digoxin	↔	Frekvensreglering
	Waran	<i>warfarin</i>	

HUDSJUKDOMAR

AKNE

1	Basiron AC	<i>bensoylperoxid</i>	Ej förmån, receptfri
1	Differin	<i>adapalen</i>	
	Epiduo	<i>adapalen + bensoylperoxid</i>	
	Finacea	<i>azelainsyra</i>	Gel
	Lymecyklin	↔	Tablett
	Dizmine	<i>drospirenon + etinylestradiol</i>	

AKTINISKA KERATOSER

1	Aldara	<i>imikvimod</i>	Kräm
1	Tolak	<i>fluorouracil</i>	Kräm

EKSEM

1	Karbamid 5%	↔	Kräm
1	Miniderm Duo	<i>karbamid + glycerol</i>	Kräm
1	Propylenglykol	↔	Kutan emulsion
1	Hydrokortison	↔	Steroid gr I
1	Locoid lipid	<i>hydrokortisonbutyrat</i>	Steroid gr II
1	Ovixan	<i>mometasonfuroat</i>	Steroid gr III
1	Klobetasol	↔	Steroid gr IV
	Elidel	<i>pimekrolimus</i>	
	Protopic	<i>takrolimus</i>	

HIDRADENITIS SUPPURATIVA

1	Skinoren	<i>azelainsyra</i>	Kräm
1	Dalacin	<i>klindamycin</i>	Kutan emulsion
	Lymecyklin	↔	Tablett

PSORIASIS

1	Mjukgörande	Se avsnitt "Eksem"	
1	Kortison	Se avsnitt "Eksem"	
	Calcipotriol/betametason	↔	Gel

ROSACEA

1	Finacea	<i>azelainsyra</i>	Gel
1	Soolantra	<i>ivermektin</i>	Kräm
	Lymecyklin	↔	Tablett
	Oracea	<i>doxycyklin</i>	Ej förmån

SKABB

1	Tenutex	<i>bensylbensoat + disulfiram</i>	Ej förmån
---	---------	-----------------------------------	-----------

SVAMPINFEKTION

1	Hydrokortison+mikonazol	↔	Kräm
1	Terbinafin	↔	Kräm

INFEKTIONSSJUKDOMAR

LUFTVÄGSINFEKTIONER I ÖPPEN VÅRD

Akut mediaotit

1 Fenoximetylpenicillin ↔

Bakteriell rhinosinuit

1 Fenoximetylpenicillin ↔

1 Mometason ↔ Nässpray

Faryngotonsillit

1 Fenoximetylpenicillin ↔

Exacerbationer av KOL

1 Amoxicillin ↔

1 Doxycyklin ↔

Pneumoni

1 Fenoximetylpenicillin ↔

URINVÄGSINFEKTIONER

Akut cystit hos kvinnor och män

1 Nitrofurantoin ↔

1 Pivmecillinam ↔

Febril UVI hos kvinnor och män

1 Ciprofloxacin ↔

Trimetoprim/sulfa ↔

Cefixim (Suprax)

Licens, se fil "Generella licenser Region Dalarna" för tillgänglighet

HUD- OCH MJUKDELSINFEKTIONER

Impetigo

1 Fucidin *fusidinsyra*

Erysipelas

1 Fenoximetylpenicillin ↔

Kattbett

1 Fenoximetylpenicillin ↔

Hund-/människobett, bett av mindre sällskapsdjur

1 Amoxicillin-klavulansyra ↔

Erytema migrans

1 Fenoximetylpenicillin ↔

Herpes Zoster/Varicella

1 Valaciklovir ↔

INFLUENZA, ANTIVIRAL PROFYLAX OCH BEHANDLING

1 Tamiflu *oseltamivir*

KVINNOSJUKDOMAR

KOLPITER

Bakteriell vaginos

1 Donaxyl *dekvalinium* Vaginaltablett

Klindamycin ↔ Vagitorium

Zidoval *metronidazol* Vaginalgel

Candida

1 Canesten *klotrimazol* Vaginaltablett/ -kräm, ej förmån, receptfri

Flukonazol ↔ Kapsel

ANTIKONCEPTION

1 Desogestrel ↔ Mellanpiller

Slinda *drospirenon* Mellanpiller, ej förmån

1 Mirena *levonorgestrel* Hormonspiral

Kyleena *levonorgestrel* Hormonspiral

1 Nexplanon *etonogestrel* P-stav

1 Prionelle ↔ *etinylestradiol + levonorgestrel* P-piller 21/7

Estrelen/Dizminelle *drospirenon + etinylestradiol* P-piller 24/4

Ornibel *etinylestradiol + etonogestrel* P-ring, ej förmån

1 ellaOne *ulipristalacetat* Akut p-piller, receptfritt, ej förmån

KLIMAKTERIEBESVÄR

Östrogen

1	Femanest	<i>estradiol</i>	Tablett
	Estradot	<i>estradiol</i>	Plåster
	Estrogel	<i>estradiol</i>	Gel
	Lenzetto	<i>estradiol</i>	Spray

Östrogen + gestagen

1	Indivina	<i>estradiol</i> <i>medroxiprogesteronacetat</i>	Kontinuerligt
	Activelle	↔ <i>estradiol + noretisteron</i>	Kontinuerligt
1	Novofem	<i>estradiol + noretisteron</i>	Sekventiellt
	Femasekvens	<i>estradiol + noretisteron</i>	Sekventiellt
	Estalis	<i>estradiol + noretisteron</i>	Plåster, kontin.
	Sequidot	<i>estradiol + noretisteron</i>	Plåster, sekv.

Gestagentillägg

1	Mirena	<i>levonorgestrel</i>	Hormonspiral
1	Provera	<i>medroxiprogesteronacetat</i>	Tablett

ATROFISK KOLPIT

1	Ovesterin	<i>estriol</i>	Vagitorier/kräm
	Oestring	<i>estradiol</i>	Vaginalinlägg
	Replens	<i>vatten</i>	Då vaginalt östrogen kontraindicerat
	Vagifem/Vagidonna	<i>estradiol</i>	Vaginaltabl, ej fömän

PMS/PMDS

1	escitalopram	↔	Intermittent
	Estrelen, Dizminelle	<i>drospirenon + etinylestradiol</i>	

LUFTVÄGS- OCH ALLERGISJUKDOMAR

SPACER

1	Optichamber Diamond
---	---------------------

ASTMA HOS BARN UPP TILL 7 ÅR

Kortverkande betastimulerare (SABA)

1	Airomir	<i>salbutamol</i>	Spray, via spacer
1	Ventoline	<i>salbutamol</i>	Mixtur

Inhalationssteroid (ICS)

1	Flutide Evohaler	<i>flutikason</i>	Spray, via spacer
---	------------------	-------------------	-------------------

Leukotrienantagonist (LTRA)

1	Montelukast	↔	Dosgran/tablett
---	-------------	---	-----------------

ASTMA HOS VUXNA

Kortverkande betastimulerare (SABA)

1	Buventol Easyhaler	<i>salbutamol</i>	
	Airomir Spray	<i>salbutamol</i>	Via spacer

Inhalationssteroid (ICS)

1	Giona Easyhaler	<i>budesonid</i>	
	Alvesco Spray	<i>ciklesonid</i>	Via spacer, >12år

Inhalationssteroid + långv. betastimulerare (ICS + LABA)

1	Bufomix Easyhaler	<i>formoterol +budesonid</i>	
	Symbicort Spray	<i>formoterol +budesonid</i>	Via spacer

Leukotrienantagonist (LTRA)

1	Montelukast	↔	
---	-------------	---	--

Långverkande antikolinergika (LAMA)

1	Spiriva Respimat	<i>tiotropium</i>	Med/utan spacer
---	------------------	-------------------	-----------------

KRONISK OBSTRUKTIV LUNGSJUKDOM (KOL)

Kortverkande betastimulerare (SABA)

1	Buventol Easyhaler	<i>salbutamol</i>	
	Airomir Spray	<i>salbutamol</i>	Via spacer

Inhalationssteroid (ICS)

1	Giona Easyhaler	<i>budesonid</i>	
	Alvesco Spray	<i>ciklesonid</i>	Via spacer, >12år

Inhalationssteroid + långv. betastimulerare (ICS + LABA)

1	Bufomix Easyhaler	<i>formoterol + budesonid</i>	
	Symbicort Spray	<i>formoterol + budesonid</i>	Via spacer

Långverkande betastimulerare (LABA)

1	Onbrez Breezhaler	<i>indakaterol</i>	
	Striverdi Respimat	<i>olodaterol</i>	Med/utan spacer

Långverkande antikolinergika (LAMA)

1	Spiriva Respimat	<i>tiotropium</i>	Med/utan spacer
	Eklira Genuair	<i>aklidinium</i>	

Långv. antikol. + långv. betastimulerare (LAMA-LABA)

	Spiolto Respimat	<i>olodaterol +tiotropium</i>	Med/utan spacer
	Ultibro Breezhaler	<i>glykopyrronium + indakaterol</i>	

ALLERGISK RINIT/ RINOKONJUNKTIVIT

1	Desloratadin	↔	Finns receptfritt
1	Livostin	<i>levokabastin</i>	Nässpray/ögondroppar
1	Mometason	↔	Nässpray
1	Natriumkromoglikat	↔	Nässpray/ögondroppar
	Dymista	<i>azelastin</i> <i>flutikasonpropionat</i>	Måttliga/kraftiga besvär

MAG- OCH TARMSJUKDOMAR

IRRITABLE BOWEL SYNDROME (IBS)

IBS-D

1	Inolaxol	<i>karayagummi</i>	
1	Loperamid	↔	

IBS-C

1	Inolaxol	<i>karayagummi</i>	
1	Makrogol	↔	
1	Natriumpikosulfat	↔	

Gasighet

1 Dimetikon \longleftrightarrow

Buksmärtor

1 Amitriptylin \longleftrightarrow

1 Colpermin *pepparmyntolja* Ej förmån, receptfri

KRONISK FÖRSTOPPNING

1 Inolaxol *karayagummi*

1 Klyx *dokusat + sorbitol*

1 Laktulos \longleftrightarrow

1 Makrogol \longleftrightarrow

1 Natriumpikosulfat \longleftrightarrow

Resolor *prukaloprid*

GASTROESOFAGEAL REFLUXSJKDOM (GERD)

1 Gaviscon *alginsyra mm* Ej förmån

1 Omeprazol \longleftrightarrow Intermittent

Pepcid *famotidin* Ej förmån

DUODENAL-/VENTRIKELSÅR

1 Omeprazol \longleftrightarrow Under sårhäkning

MUNHÅLANS SJUKDOMAR

SVAMPINFEKTION

1 Flukonazol \longleftrightarrow Kapslar

1 Nystatin \longleftrightarrow Oral suspension

AKUT HERPETISK GINGIVOSTOMATIT

1 Andolex *bensydamin* Munsköljväska

1 Naproxen \longleftrightarrow

1 Paracetamol \longleftrightarrow

HERPES LABIALIS

1 Lidokain + prilokain \longleftrightarrow Kräm

1 Valaciklovir \longleftrightarrow Tablett

AFTÖSA LESIONER

1 Andolex	<i>bensydamin</i>	Munsköljvätska, lokalanalgetikum
1 Hexident	<i>klorhexidin</i>	Munsköljvätska, antiseptisk
1 Klobetasol APL	<i>klobetasol</i>	Munhålegel, kortikosteroid
1 Lidokainhydroklorid i Oral Cleaner APL	<i>lidokain</i>	Munsköljvätska, lokalanestetikum

NEUROLOGISKA SJUKDOMAR

MIGRÄN

Akut		
1 ASA m/utan koffein	↔ 	Ej förmån
1 Naproxen	↔ 	
1 Paracetamol	↔	
1 Sumatriptan	↔	Tablett
Mot illamående		
1 Metoklopramid	↔	
Förebyggande behandling		
1 Metoprolol	↔	
Amitriptylin	↔ 	
Kandesartan	↔	

WILLIS-EKBOMS SJUKDOM/RESTLESS LEGS

Intermittent behandling		
1 Levodopa+benserazid	↔	
Kontinuerlig behandling		
1 Gabapentin		
1 Pramipexol	↔	
Vid relativ järnbrist (ferritin <75 µg/L)		
1 Duroferon	<i>Järn(II)sulfat</i>	Ej förmån

ISCHEMISK STROKE OCH TIA

Kardioembolisk ischemisk stroke

1 Eliquis *apixaban*

Ischemisk stroke av annan orsak

1 Acetylsalicylsyra ↔

1 Atorvastatin ↔

1 Klopido­grel ↔

OSTEOPOROS

1 Aclasta *zoledronsyra* Rekvisition

1 Kalcipos-D Forte *kalci­umkarbonat + kolekalciferol*

PSYKIATRISKA TILLSTÅND

DEPRESSION- OCH ÅNGESTBEHANDLING

1 Sertralin ↔

Escitalopram ↔

Mirtazapin ↔

Venlafaxin ↔ OBS risk utsättnings­svårigheter

Ångest, symtomdämpande

1 Prometazin ↔

SÖMNSTÖRNING

Insomning

1 Melatonin Kortverkande, ej förmån

Prometazin ↔

Sömnstabilisering

1 Prometazin ↔

Mirtazapin ↔

Propiomazin

PSYKOS

1 Risperidon ↔

SUBSTANSBRUK - ALKOHOL

1	Antabus	<i>disulfiram</i>
1	Campral	<i>akamprosot</i>
1	Naltrexon	↔

SMÄRTA

Nociceptiv smärta lätt/måttlig

1	Paracetamol	↔	Tablett/supp
1	Naproxen	↔ 	

Nociceptiv smärta medelsvår/svår

1	Morfin	↔	Tablett/mixtur
1	Oxikodon	↔	Tablett/kapsel
1	Oxikodon depot	↔	Depottablett
	Buprenorfin	↔	Depotplåster

Neuropatisk smärta

1	Amitriptylin	↔ 	
1	Gabapentin		

REUMATISKA SJUKDOMAR

GIKT

Uratsänkande behandling

1	Allopurinol	↔
---	-------------	---

Akut behandling

1	Colrefuz	<i>kolkicin</i>	
1	Naproxen	↔ 	
1	Prednisolon	↔	Förstahandsval om GFR <30

POLYMYALGIA REUMATIKA, PMR / JÄTTECELLSARTERIT, GCA

1	Prednisolon	↔
---	-------------	---

UROLOGISKA SJUKDOMAR

URETÄRSTENSANFALL

1	Alfuzosin	↔	
1	Diklofenak	↔	75+ Supp
1	Lixidol		ketorolak 75+ Inj. Rekvisition

BENIGN PROSTATAHYPERPLASI (BPH)

1	Alfuzosin	↔	
1	Finasterid	↔	

INKONTINENS

1	Tolterodin	↔	75+
1	Solifenacin	↔	75+

EREKTIL DYSFUNKTION

1	Sildenafil		Ej förmån
1	Tadalafil		Ej förmån
	Bondil		

ÖGONSJUKDOMAR

BAKTERIELLA KONJUNKTIVITER

1	Fucithalmic	<i>fusidinsyra</i>	Ögonsalva
1	Kloramfenikol		Ögonsalva/droppar

GRAD/SMÅ KORNEALEROSIONER

1	Oculentum Simplex	<i>paraffin, vaselin</i>	Ögonsalva
1	Kloramfenikol		Ögonsalva

ALLERGISK KONJUNTIVIT

1	Natriumkromoglikat	↔	Ögondroppar, finns receptfritt
1	Livostin	<i>levokabastin</i>	Ögondroppar, finns receptfritt

ÖRON- NÄSA- HALSSJUKDOMAR

EXTERN OTIT

1 Otazem	<i>fluocinolonacetonid</i>	Örondroppar
1 Terracortril m. polymyxin B	<i>hydrokortison + oxitetacyclin</i>	Örondroppar

RINIT

1 Mometason	↔	Nässpray, finns receptfritt
-------------	---	-----------------------------

PALLIATIVT KIT (REKVISITION)

- Furix inj
- Haldol inj
- Midazolam inj
- Morfin inj
- Robinul inj
- Viscotears ögongel

Tillägg vid Covid-19:

- * Airomir inh.spray
- * Betapred inj
- * Bricanyl inj
- * Ketogan Novum inj
- * Lixidol inj
- * Metoklopramid inj

Terapirek. Dalarna
2022-2023

LM-behandling av
de mest sjuka och
sköra äldre

Rekommenderade
läkemedel för barn

Medicininstruktioner

Strama App

KONTAKTA
LÄKEMEDELS-
KOMMITTEN

lakemedel.dalarna
@regiondalarna.se